

EMLÉKEZÉS – 100 ÉVES VESZPRÉM VÁROS ZENEISKOLÁJA II.

Káté István **hegedűtanár, zeneiskola-igazgató** **(1932–2013)**

1932. NOVEMBER 15-ÉN SZÜLETTEM SZEGEDEN. Az elemi iskola 1. osztályát Nyíregyházán végeztem, de a 2. osztálytól kezdve már ismét Szegeden voltam. 1951-ben érettségiztem a Baross Gábor Főreál Gimnáziumban. Két helyre jelentkeztem: a zenekonzervatórium hegedű tanszakára és a pedagógiai főiskola magyar-ének szakára. Az irodalmat mindig szerettem, fél évig tanultam mindkét helyen, aztán véglegesen a zene mellett döntöttem. 1955-ben volt a diplomahangversenyem.

Előtte kétszer játszottam a híres hegedűművész, Zathureczky Ede előtt. Szólt nekem, hogy jelentkezsek nála. Erre azonban nem került sor. Ugyanis a diploma megszerzése után a minisztérium a veszprémi zeneiskolát jelölte meg számomra munkahelynek. 1956-ban Zathureczky Ede pedig sajnos elhagyta Magyarországot, világot járó, világhírű művész lett.

Így kerültem Veszprémbe. Ez így volt jó. Nem kellett feladnom a teljes önállóságot. Nagyon jó iskolákba jártam, nagyszerű tanáraink voltak, nemcsak zenei téren. Az általános műveltség alapelemeit megkaptam. Enélkül zenei téren sem fejlődhet az ember. Önmagamnak tűztem ki célokat, így folyamatosan tovább képeztem magamat. Több alkalommal jött Magyarországra Bronyin professzor, a szovjet hegedűiskola kiváló képviselője. Felmentem Budapestre, meghallgattam az előadást. Később már többen mentünk Veszprémből, tanítványaim közül is néhányan. Nagyszerű iskola volt. Az elképzeléseimet a szimfonikus zenekarban próbáltam ki. Évente eljátszhattam egy hegedűversenyt. Ezek az alkalmak voltak az önképzés, az önfejlesztés lehetőségei. Ez képezi az igényes munka alapját. A tanítás, a próbák, a

gyakorlás töltötte ki a napjaimat. Legtöbbször a feleségemmel – Lantos Magda zongoraművésszel – késő estig gyakoroltunk. Ilyenkor szükségem volt egy kis sétára. Legtöbbször a Vár felé mentem. Közben belső hallással újra eljátszottam a nemrég gyakorolt darabot. Azt is meg tudom csinálni, hogy a zenemű minden hangját fejből felidézem, lassan vagy gyorsan. A fellépésekre így készültem.

A zeneiskolában a tanítás az elsődleges feladat. Sok tehetséges gyerelem volt. Fontos, hogy a tanítvány szeresse a hangszerét. Ha igen, sikere van naponta. Éven-te fejlődik. Igyekeztem mindenkivel lelkiismeretesen foglalkozni. A tehetségeseknek más feladatot kell adni, mint a lassabban haladóknak. Tapasztalatom alapján már körülbelül egy évi munka után nagy biztonsággal meg tudom állapítani, hogy a tanítványom mennyire lesz képes.

Amikor Veszprémbe kerültem, már működött egy úttörőzenekar. Perjés Rezső szervezte az akkori 2. sz. Leány Általános Iskolában. (Ma a Padányi Katolikus Iskola általános iskolai részlege van az épületben, a Ranolder téren.) Engem hívtak meghallgatni őket. A zenekar gyengén muzsikált, de volt néhány tehetséges gyerek. Közülük egypárat elvállaltam tanítani. Egyikük éppen a közelmúltban keresett meg. Ő zenetanár lett. Jó volt találkozni vele.

Az úttörőzenekar után a zeneiskolánk is szervezett a tanítványaiból egy vonószene-kart. Országos versenyekre jártunk. Zámbó István, Bódi Árpád, Dóczy Péter voltak a vezetői. Ma is működik, nagyon jó zenekar.

1956-ban megalakult a városi szimfonikus zenekar és kisebb létszámmal a városi énekkar. Ezzel a város zenei élete kiteljesedett. Más kórus is volt itt. A feleségem a Liszt Ferenc Kórust kísérte. Akkor virágzó zenei élet volt itt.

Ebben az időszakban gyarapodott a zeneiskola tanulói és tanári létszáma. Korábban volt olyan hamis elgondolás, hogy a versenyek szükségtelenek. Kezdő tanár koromban nem is volt ilyen. Azután mégis szerveztek kétévenként kamarazenei találkozókat. Az első fesztivál Cegléden volt, a második Veszprém-ben. Azután az évek során bejártuk szinte az egész országot. Sokat segítettek szerzeményeikkel a fiatal zeneszerzők. Nagy élmény volt ez a gyerekeknek és a tanároknak egyaránt. Nálunk járt Jan Martek szlovák zeneszerző. Meghallgatta az együttesünket, és írt nekünk egy művet. A következő fesztiválon be is mutattuk, de elsősorban magyar darabokat játszottunk.

Az iskola igazgatója, Szilvász László és Szabó János, a megyei művelődésügyi osztályvezető helyettese megállapodtak, hogy a megye zeneiskolai hálózatát fejleszteni kell. A minisztérium is támogatta a célkitűzést. Azt, hogy a Balaton partján több településen legyen önálló zeneiskola. Ez 1958–1959 körül volt. Engem bíztak meg a Veszprém megyei zeneoktatói munkaközösség megszervezésével. A munkaközösség vezetője lettem. Rendszeresen szerveztem továbbképzéseket és neves előadókat hívtam meg. A helyi célkitűzések támogatása nyomán fiókiskolák, később önálló

zeneiskolák alakultak sorban: Balatonfüreden, Balatonkenesén, Fűzfőgyártelepen, Herenden, Berhidán, Sümegen, Tapolcán. Ajkán korábban zeneiskola híján magán zeneoktatás folyt. A timföldgyár támogatásával alakult egy szalonzenekaruk. Hetente két alkalommal jártunk ki tanítani – váltakozva délelőtt, illetve délután – Szilvász László igazgató, a feleségem és én. Hegedűt, zongorát, szolfézst oktattunk, meg egy helybeli hegedűtanár volt a segítők. Koncerteket szerveztünk. Kamarazenekaruk egy alkalommal fellépett a fesztiválon. Azután Ajkán is lett önálló zeneiskola. Amikor a fiókiskolák önállóvá váltak, Veszprémben több gyereket tudtunk felvenni. Életem nagyon sikeres éveit voltak ezek. Majdnem annyi volt a hegedűsöm Veszprémben, mint amennyi a zongorista növendék. 300 körül volt a létszámunk. Ma a hegedűs növendékek jóval kevesebben vannak. Az utóbbi években jelentősen megnőtt a gitár iránti érdeklődés, a hegedűsök létszáma megcsappant.

Rendkívül fontos a zeneirodalommal való rendszeres foglalkozás. Veszprémbe kerülésem után hamarosan vonósnégyest tudtunk alakítani. Hetente egy alkalommal, általában szombatonként, a régi zeneiskola udvari épületében játszottunk estétől éjjelig. Velünk játszott Miháلكovics János, aki a zeneiskolában lakott, tagunk volt még Kerbolt Kornél, a gyógyszerész. Ez nagyon jó iskola volt. A vonósnégyessel állandóan dolgoztunk, szólókoncertekre készültünk, zenekari művekkel szerepeltünk. Elsősorban városi ünnepségeken léptünk fel. De rendszeresen játszottunk Csopakon. Itt a szakszervezet továbbképző központja volt, ahová gyakran hívtak bennünket. Később a feleségem, Lantos Magda zongoraművész is a zenekarunk tagja lett. Így alakult meg a Veszprémi Zongoraötös. Ennek az együttesnek is a művészeti vezetője voltam. 1970-ben Kaposvárott a Zenetanárok Országos Kamarazene Versenyén 1. helyezést értünk el. Arra vigyáztam, hogy magyar zeneszerzők művei mindig legyenek a repertoárunkon. Előszeretettel játszottuk Dohnányit, aki akkoriban tiltó listán volt. A versenyt egyébként Dohnányi C-moll zongoraötösével és Sosztakovics zongoraötös scherzo tételével nyertük. A kamarazenében együttműködés és barátság van. Ha valaki hegedűs akar lenni, akkor duózni is kell. Ha triózik, akkor már zongora vagy brácsa kell, a vonósnégyeshez cselló. Az akartam megérinteni, hogy zenekarban játszunk, de előtte duó, trió, vonósnégyes, kisebb kamaragyüttes a fejlődés útja. Ezt végig kell járni, a teljes élethez ez hozzátartozik. Örülök, hogy a tanítványaim – akik a zenei pályát választották – ezt érzik, és ebben a szellemben folytatják a munkájukat.

A Filharmónia is szerződött bennünket. Részt vettünk a meghirdetett bérleti előadásokon kamarazenei és nagyzenekari esteken. Felléptünk a megyében és a megyén kívül is. Szólistaként a veszprémi, a győri és a budapesti MÁV Filharmonikus Zenekarral léptem fel itthon és külföldön. Nagyon kellemes évek voltak ezek.

Kár, hogy a keszthelyi helikoni versenyeket még senki sem dolgozta fel. Ugyanis ott nagyon jó eredményeket értünk el. A Helikon a középiskolások kulturális

seregszemléje volt. Az első versenyek után, aki nem szólóban játszott, azokból kis zenekari csoportot próbáltam összehozni. Ebből alakult ki a Lovassy Ifjúsági Vonós Zenekar. Olyan gyakorlatokat vezettem be, amelyeket még ma is lehet használni. Hozzá voltak szokva, hogy a nagyobbak irányították a kisebbeket. A nagyobbak gyakorlatoztattak, skáláztattak, újgyakorlatokat végeztek. Kiváló hegedűseim – Rakos Miklós, Kováts Péter – és a zongoristák ott több aranyérmet nyertek. Állandóan gyarapítottuk a Lovassy Ifjúsági Vonós Zenekar gyűjteményét. Kiváló gyerekeink voltak. Akkor a tehetséges növendékeink általában a Lovassyban érettségiztek, hiszen a városban még nem volt zeneművészeti szakközépiskola. A gimnázium igazgatói – Gyüre Attila, Knoll János, Takács József – támogatták a munkánkat. Nagy megmérettetési lehetőség volt a Helikon. A gyerekek felkészítésében és a továbbtanulásukban nagyon fontos munkát végzett Pintér Magdi. Ő zeneelméletet tanított. A zenész számára a zeneelmélet ismerete nélkülözhetetlen. A Helikonon nyilvánvalóvá vált, hogy a sok munka meghozta gyümölcsét. A zsűrit Budapestről jött kiválóságok alkották. Ennek az volt az előnye, hogy ha a tanítványaim felvételre mentek, a szereplésük alapján már ismerték őket. Tanítványaink megállták a helyüket, sokan kerültek zenei pályára. A Lovassy Ifjúsági Vonós Kamarazenekarral nemzetközi versenyen 1980-ban Bécsben 3. díjat, 1983-ban Belgiumban 1. díjat (Summa cum laude), 1983-ban Budapesten nívódíjat nyertünk.

A szegedi országos versenyen 6 növendékem indult: Szilvási Kati, Üveges Piroska, Pichner Teri, Andorka Robi, Bednik Ágota, Kováts Péter. Szép sikerünk volt. Pichner Teri 1. helyezést ért el, Andorka Robi második lett. A tehetséges gyerekek néha mennyire más bánásmódot igényelnek! Robi nem tudta elfogadni a 2. helyezést, nem akart fellépni a gálakoncerten. Csak úgy tudtam rávenni, hogy a kis vonója helyett egy egész vonót adtam a kezébe. Azt ígértem neki, hogy ha ezzel játszik, az övé lehet. Megkapta. Felnőttként is emlegeti az esetet. Kitűnő zenész lett. Egy másik tehetséges tanítványom télen az iskola udvarán a hegedűtokján szánkózott. Persze benne volt a hegedű. Ő is hivatásos zenész lett.

1961-ben igazgatóhelyettes lettem. Több, eddig szívesen végzett feladatot le kellett adnom, mert az iskolában akadt dolgom elég. Megváltam többek között a munkaközösség-vezetéstől, a timföldgyár zenekarától, és kevesebb tanítványom volt. Sokat kellett törődnöm az iskolával, a tantestülettel, a tanszakokkal.

Akkor vezettük be az országban elsőként a csoportos hegedűoktatást. Ebből Budapesten országos bemutatónk volt. A lényege, hogy 2-3 tanár egyszerre foglalkozik 8-10 gyerekkel. Ez egészen másfajta munkát igényel. Itt kezdtük el, hogy ezeket a gyerekeket hegedűkórusban is szerepeltettük. Először egy szólóban játszanak, aztán két szólóban, több szólóban. Ekkor jön hozzá a cselló, vagy mélyebb hangszer, de akkor már zenekar. A tanáraink elfogadták ezt az új módszert. Igazgatóként én is támogattam.

1980. május 26-án iskolánk megemlékezett Veszprém szülöttjéről, a nemzetközi hírű hegedűművészről, Auer Lipótról. A hangversenyen felhangzott többek között Auer Magyar rapszodiája. Ezen a napon lepleztük le Szekeres Károly Munkácsydíjas művész Auer reliefjét. Iskolánk kamaraterme ettől fogva a hegedűvirtuóz nevét viseli. Zeneiskolánk hegedűtanára, Rakos Miklós könyvet írt Auer Lipótról Veszprémtől Szentpétervárig címmel. 1991-től Auer Lipót megyei hegedűverseny szervezőnk.

Nagy megtiszteltetés volt számomra, hogy az 1981-ben kiadott „Az állami zeneiskolai nevelés és oktatás terve” a hegedű szak részének kidolgozásában részt vehettem.

Igazgatói működésem alatt szűnt meg a városi szimfonikus zenekar. Rólam feladat került le, mégis nagyon sajnálom. Egy város szimfonikus zenekar nélkül nem igazi város.

Igazgatóságom alatt történt az iskola átköltözése a Szeglethy utcából az Erzsébet ligetbe. Abban az időben két helyet ajánlottak nekünk: a Várban a jelenlegi Pedagógiai Intézetet, az egykori aggpapok háza székhelyét. Ez számunkra kicsi volt. A másik a Dávidikum. Ez jó lett volna, de nehezen lehet megközelíteni. Ma is csak mellékutcákon lehet. Mi már akkor a volt SZMT-székházat, a jelenlegi épületünket kértük. Ez remek hely. Csak az bánt – elmondtam igazgató koromban is –, hogy körülöttünk levő fontosabb intézmények szépülnek, csak a mi épületünk romlik állandóan. A városközpontban vagyunk, felújították a múzeumot, a kórházat, a megyeházat, a könyvtárat, csak a mi épületünk maradt régi állapotában.

Sok támogatást kaptam a megyétől és a várostól. Különösen akkor, amikor a városhoz is és a megyéhez is tartozunk. Minden termünkbe tudtunk zongorát vagy pianínót venni. Most a zongorahangolás is probléma. Pedig ezt minimum félévente el kell végezni. Amikor a csoportos hegedűoktatást indítottuk, akkor a szegedi hangszergyárból megfizethető áron tudtunk hegedűt vásárolni. Ma ezt nem lehet elmondani.

Ha sikeres tanítványaimról beszélek, a helyi Mendelssohn Kamarazenekart említem először. Amit mi elkezdtünk a vonósnégyessel és a zongoraötössel, azt ők magas színvonalon folytatják. Hozzászoktak az igényes munkához. Kováts Péter a vezetőjük, egyben szólista. Felesége Bednik Ágota hegedűs. Mindkettőjüket tanítottam. Budapesten végeztek az Akadémián. Farkas István is tagja a zenekarnak. Ő Erdélyből jött. Győrben végzett. Kiment a hegedűkészítőiről híres olasz városba, Cremonába. Ott Kónya István magyar mesternél tanult. Budapesten egy nemzetközi hegedűépítő versenyen díjat nyert. Sajnos, nincs fizetőképes kereslet a munkáira. Én vettem tőle egy mesterhegedűt.

Tehetséges tanítványom volt még Lőrincz Livia. 1981-ben Berlinben egy nemzetközi versenyen különdíjat kapott. Ma a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának

a tagja. Pichner Teréz Budapesten tanít zeneművészeti szakközépiskolában. Sokan tagjai hazai és külföldi zenekaroknak.

A lakásunk ajtaja mindig nyitva állt a tanítványaink előtt. Feleségemmel együtt mindig szívesen fogadtuk őket. Ez ma is így van. A tanítványok akkor is, ma is tudják ezt. Volt olyan eset, amikor a hét végén – szombaton vagy vasárnap – kerestek. Segítsek felkészíteni felvételi vizsgára egy növendékemet. A felvételi hétfőn volt. A hét végét végig hegedültük. A vizsga sikeres volt, ez a tanítványom ma zenetanár.

Ma is örömmel járok tanítani. A Dohnányi Zeneművészeti Szakközépiskolában tavaly végzett egy tanítványom, a többieket átadtam. Most csak a zeneiskolában tanítok kisebb gyerekeket.

Azért szeretek velük foglalkozni, mert a tehetségük adta kereten belül el tudom érni velük, amit szeretnék.

Ma már keveset hegedülök. Hegedűtanulmányokat írok. „Rövid bemelegítés...” címet adtam nekik. Rövid bejátszások. Saját gyakorlatomból meríték. Bizonyos technikai műveletekkel hogyan kell rövid idő alatt „üzemképes“ állapotba, játékba kerülni. Az elején viszonylag rövid, aztán később tartalmas, nehezebb darabok vannak. Nem kezdőknek, kifejezetten szakközépiskolásoknak írtam ezeket. A helyi szakközépiskolának ajánlom. Szegedről is érdeklődnek a darabok iránt.

Díjaim, kitüntetésem: 1964 Miniszteri Dicséret, 1968 Oktatásügy Kiváló Dolgozója, 1973 Kiváló Tanár, 1977 Vajda Péter-díj, 1981 Szocialista Kultúráért, 1982 Veszprém Megyéért arany, 1983 Gyermekéért Érdemérem, 1985 Veszprém Városért arany, 1987 Kiváló Munkáért, 1993 Ranolder-díj, 1994 Pro Meritis arany, 1994 Pedagógus Szolgálati Emlékérem.

Elégedett ember vagyok. Mindig szívesen végeztem a munkámat. Ma is. Azt kívánom, hogy a tanítványaim és az utódaim sikereket érjenek el.

Veszprém, 2005. november

Lejegyezte: MOLNÁR JÁNOS

(A Csermák Antal Zeneiskolában lezajlott beszélgetés eredménye a fenti önéletrajz, amelyet formába öntés után Káté István megismert és elfogadott. – M. J.)

Káté István életútja a sajtóban megjelent írásokból követve:

Öt alkalommal hívták meg a háromévenként megrendezett Koncz János Országos Zeneiskolai és Zeneművészeti Szakközépiskolai hegedűverseny zsűrijébe. 1981-ben tagja volt az Országos Bartók-hegedűduó Találkozó zsűrijének.

1997. februárban a Városi Művelődési Központban Szelényi Pál beszélgetett vele a Vendégeink a barátaink című rendezvényen. Erről tudósított a Veszprémi 7 Nap.

1998. február 7-én a Napló riportot közölt egy 14 éves japán hegedűnövendéssel, Leda Takashival. Az országos Zathureczky-emlékhangversenyen mély átérzéssel mutatta be Hubay Jenő Hullámzó Balaton című művét, amely felnőttek számára is nehéz feladat. Másik két társával együtt különdíjat kaptak, mivel olyan magas szintű tudást mutattak be, amely kategóriák felett állt. Kérdésre válaszolva azt felelte, hogy szeret itt élni, és igen szereti a tanárát, Káté Istvánt. Ugyanezen alkalomból gratuláló levelet küldött a versenyt rendező iskola a veszprémi zeneiskola igazgatójának, és meghívást kaptak egy jubileumi rendezvényükre.

2001 novemberében az Új Almádi Újságban Szelényi Pál hosszabb írást közöl. Káté István életútját vázolta, gazdag szakmai pályáját méltatta. Elmondta: zenetörténeti érdekesség és nem kis bátorság volt, hogy 1955. július 1-jén Szilvásy László zeneiskolai igazgató kérésére Csermák Antal Hazaszeretet című művét adták elő Miháلكovics Jánossal, Kerbolt Kornéllal és Ocsovszky Arankával a megyei tanács dísztermében.

2002. november 15-én a Veszprémi 7 Napban Martinovics Tibor méltatta Káté István munkásságát 70. születésnapja alkalmából. Másnap a Napló ugyanezen alkalommal közölte Balla Emőke A tehetség kötelez című írását.

2002-ben a Megyei Pedagógiai Körkép 2–3. számában Czingráber János készített riportot vele. A fentebb már említett Andorka Róbert a tanár úr 70. születésnapjára meghatóan szép levelet küldött. Nem felejtette el a kapott ezüstkúpás vonót. Megemlegette, hogy Magdi nénivel örökre fogadták Veszprém minden zenét tanulni akaró gyerekeit. Megérdemelten mesternek hívta a tanárát.

A 75. születésnapja alkalmával, 2007. november 18-án délután 17 órai kezdettel ünnepi hangversenyt szerveztek tiszteletére a Csermák Antal Zeneiskolában. Az első szám saját szerzeménye: „Feleségemnek”. Héber dal és klezmer. A szerzemény és a gesztus rendkívül mély érzelmet és emberi nagyságot takar. A 75. születésnapon köszöntötte Falaki Csaba, a Magyar Zeneiskolák Szövetsége nevében, Ötvös Károly zeneiskola igazgatója, Porga Gyula alpolgármester. A Hubay Jenő Társaság nevében Szecsódi Ferenc hegedűművész levélben köszöntötte, majd Kováts Péter az egykori tanítványok nevében szól. Ezen az ünnepi esten vehette át Káté István etűdjeinek nyomtatott kiadását is. A születésnapon, a színpadra szólítva, ott voltak régi tanítvá-

nyai. (Antal Zsuzsa írása, Napló 2007. nov. 21., 7. p.; Kellei György: Káté István köszöntése. Napló, 2007. nov. 14., 7. p.)

Rendkívül megtisztelő Szecsődi Ferenc, a Hubay Jenő Társaság elnökének levele. Arra kéri Káté Istvánt, hogy a mester közelgő születése és halála évfordulója alkalmából vegye repertoárjába és tanítsa növendékeinek Hubay Jenő hegedűdarabjait. Nyilvánvaló, hogy ilyen levelet sem kap minden zenetanár. Csak azok, akiket az eddigi munkájuk alapján erre érdemesnek tart Szecsődi tanár úr.

Káté István szinte élete utolsó évéig tanított a zeneiskolában. 80. születésnapján fényképpel illusztrált írás jelent meg róla a megyei napilapban. (Balla Emőke: Káté István születésnapja. Napló, 2012. nov. 16., 13. p.) A zeneiskola hegedű tanszakának munkatársai is köszöntötték ebből az alkalomból Káté Istvánt, aki 1961-től igazgatóhelyettes, majd 1973 és 1994 között az iskola igazgatója is volt. (Napló, 2012. nov. 26., 15. p.)

Tisztelője és barátja, Szecsődi Ferenc hegedűművész, egyetemi tanár – a Szegedi Tudományegyetem Zenetudományi Karának tanszékvezetője –, Káté István tiszteletére ünnepi koncertet szervezett Szegeden. A Ranolder-díjas veszprémi hegedűművész-zenetanár, a Csermák Antal Zeneiskola nyugalmazott igazgatója és zeneszerző 80. születésnapja alkalmából tartott hangversenyen a Szegedi Tudományegyetem Zeneművészeti Kar Liszt Ferenc Kamaratermében, 2012. október 30-án hangzott el az alábbi köszöntő (megjelent: www.parlando.hu/2012/2012-6/2012-6-15-Kate.htm)

Drága Pista Bátyám!

Közel négy évtizede ismertük meg egymást, amikor egy szerencsés véletlen folytán mint ifjú zeneakadémista a Veszprémi Kamarazenekar bulgáriai turnéján játszhattam együttesedben. Fénykorodat élted, tátott szájjal bámultunk és hallgattuk, ahogyan Kabalevszkij Hegedűversenyét tökéletes technikai felkészültséggel, zeneiséggel szabtad remekbe.

Akkor még nem tudtam, hogy Szegeden születted, muzsikus családotokból egyedül Te lettél klasszikus zenész. Kivételes tehetségedre hamar felfigyeltek, mutattad a levelet, amelyet Zathureczky Ede irt szüleidnek, hogy tanítványává fogadna, ez azonban a háború utáni szegénység és nélkülözés miatt nem jöhetett létre.

Így aztán Szegeden Várnagy Lajos lett a mestered, aki Zsolt Nándortól és Waldbauer Imrétől a világhírű Hubay hegedűiskola tanítási módszereit kapta örökül, s ezt adta neked tovább. Mint mondtad: „végtelenül hálás lehetek Várnagy tanár úrnak, mert mint kis surbankó (ezt a szót Tőled hallottam először!) állandóan csodálhattam az órákon hegedűlését, mindent meg tudott a hangszeren mutatni.”

Diplomád megszerzése után központilag Veszprémbe irányítottak, itt telepedtél

le és ehhez a városhoz lettél hű mindmáig. Hihetetlen aktivitással tanítottál zeneiskolában, később a zeneművészeti szakközépiskolában, a városi Szimfonikus Zenekar koncertmestere, szólistája voltál, feleségeddel kamarazenei csoportot hoztatok létre. Ott voltál a Lovassy Ifjúsági Zenekar megalapításánál, később saját növendékeidből jött létre a nemzetközi hírnevű Mendelssohn Kamarazenekar, akik Kovács Péter vezetésével idehaza és külföldön is sikert sikerre halmoznak. Mellesleg igazgató is voltál majd 30 évig, nem is tudom hogyan fért idődbe ennyiféle tevékenység.

Nem voltál soha „SZTÁRTANÁR”, abban az értelemben, hogy összevadásztatod volna a környék legtehetségesebb növendékeit, akikkel aztán versenyeken lehet villogni, és csak az első helyezés lehet a kizárólagos cél. Tőled az ilyen mentalitás annyira idegen, hiszen igazi született pedagógusként mindig a gyerekek érdekét tartottad szem előtt. Nehéz lenne felsorolni kiváló tanítványaidat, akik nemcsak szakmailag, hanem emberileg is méltó folytatói sikeres pályádnak. Személyes példamutatásod, megszállottságod, művészi alázatod predestinál az ISKOLATEREMTŐ TANÁR címre. Egy seregnyi kitüntetéssel rendelkezel, de ennél sokkal többre tartod hálás tanítványaid szeretetét, ragaszkodását.

75. születésnapodon meglepetésként Veszprém városa, volt iskoláid, növendékeid összefogásaként jelent meg nyomtatásban hegedűdarabjaid gyűjteménye. Ezekből a gyöngyszemekből ma este 8 művet szólaltatunk meg tanítványaimmal. Sajnos ünnepi hangversenyünkön nem tudsz jelen lenni, de innen a távolból a Hubay Jenő Társaság és Zeneművészeti Karunk nevében kívánunk boldog születésnapot.

Az Isten áldjon meg mindkét kezével!

*Szecsődi Ferenc
a Hubay Jenő Társaság elnöke*

A közölt műsorlapon (jelen folyóiratszám borító belső oldalán) szerepel feleséged, az 1985-ben elhunyt Lantos Magda emlékére készült „Héber dal és klezmer” szerzeménye, amit a koncerten Farkas Erzsébet adott elő. Az eredeti kézirat első és utolsó oldalának fakszimiléjét (137. o.) a melléje csatolt levél egy részletével (136. o.) együtt közöljük (ajándékként tőle kaptam – Cs. M.).

Műveit, köztük Bihari témára írt variációit nagy sikerrel játszották a Hubay Jenő Társaság 2014. évi Verbunkos Estjén is.

Káté István életének 81. évében, 2013. január 2-án hunyt el Veszprémben. A legendás tanár, művész, zeneszerzőről több méltató írás is megjelent a helyi sajtóban.

Balla Emőke: Elhunyt Káté István: a veszprémi zeneiskola legendás igazgatója volt. Napló 69. évf. 7. sz. 2013. jan. 9., 4. p.; Elhunyt Káté István. Veszprémi 7 Nap

Stellékelem még felejtőgombuk, Magdi emlé-
kére írt „Héber dal é. kiegészítés” művet,
amelyhez régi barátom, Bánki Horváth Sanyi
szerkesztett kíséretet. (A hegedűs az saját
kíséretében, amit Sanyi munkáit illesztett
a hangszer fölé. A hangszeresökön pedig Sanyi
barátom befirása.)

Köszönöm a Feleséged emlékére szerkesztett
szép könyvet és további sikeres munkát
kívánva maradtam baráti öleléssel

Káté Pista bá)

Veszprém, június 22.

19. évf. 1. sz. 2013. jan. 11., 13. p.; Bozzay József: Búcsú Káté Istvántól. Napló 69. évf. 13. sz. 2013. jan. 16., p. 15.; Balla Emőke: Szentmisén szentelik be a művész sírját. Napló 69. évf. 14. sz. 2013. jan. 17., 11. p.

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata, valamint a Veszprémi Zeneművészeti Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Káté Istvánt saját halottjának tekintette. Tisztelői, 2013. január 14-én a Vámosi úti temetőben kísérték utolsó útjára. Sírjánál a tanítvány, Kováts Péter hegedűművész mondta a búcsúbeszédet (lásd: A hatodik évtized. Veszprém Város Vegyeskarának jubileumi évkönyve 2006–2016 c. kötetben).

Emlékére 2014. november 25-én rendezték meg Veszprémben az I. Káté István Területi Hegedűversenyt.

MOLNÁR JÁNOS–CSISZÁR MIKLÓS

Handwritten musical score for a piece by Zongorakészlet. The score is written on ten staves, with the top two staves for the piano and the bottom eight for the violin. The music includes various rhythmic patterns, dynamics such as *mp*, *f*, and *ff*, and performance instructions like *Tempo II*, *cresc.*, and *rit.*. There are also handwritten notes in Hungarian, including "Zongorakészlet" and "Gál, 2007. június 20.". The score is numbered with measures 48, 52, 55, 59, and 68.

Handwritten musical score for the piece "Fekete-göncöl" by Fekete István. The score is written on ten staves, with the top two for the piano and the bottom eight for the violin. The music is marked with dynamics like *mp*, *f*, and *ff*, and includes performance directions such as *Andante-molto*, *Andante*, and *rit.*. There are extensive handwritten annotations in Hungarian, including "Fekete-göncöl", "Fekete István", "Andante-molto", "Andante", and "rit.". The score is numbered with measures 4, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.